

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV A CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ NR.296A/2016
Ședința publică de la 25 aprilie 2016

Curtea constituită din
PREȘEDINTE - ION POPA

JUDECATOR - DIANA FLOREA BURGAZLI
GREFIER - VIRGINIA ȘTEFAN

Pe rol se află pronunțarea asupra apelurilor declarate împotriva sentinței civile nr. 261/02.03.2015 pronunțată de Tribunalul București Secția a V-a Civilă în dosarul nr.22586/3/2014 în cauza civilă ce are ca obiect: „reparare prejudicii erori judiciare.”

Părțile din prezentul proces sunt: apelantul reclamant Z [redacted] V [redacted] D [redacted] cu domiciliul ales la SCA Hotca&Asociații în București, Splaiul Unirii nr. 152-154, et.1, sector 4, apelantul pârât Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice cu sediul ales în București, str. Speranței nr. 40, sector 2 și apelantul Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Structura Centrală cu sediul în București, Calea Griviței nr.24, sector 1.

Dezbaterile în cauză au avut loc în ședința publică de la 18.04.2016 fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când, pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise și având nevoie de timp pentru a delibera, instanța a amânat pronunțarea la data de 25.04.2016.

CURTEA

Asupra apelului civil de față:

Prin sentința civilă nr. 261/02.03.2015 a Tribunalului București Secția a V-a Civilă s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul Z [redacted] V [redacted] D [redacted] împotriva pârâtului Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice și s-a dispus obligarea pârâtului de a plăti reclamantului cu titlu de despăgubiri suma de 14.365 lei daune materiale și suma de 700000 lei daune morale.

S-a reținut că reclamantul a fost victima unei erori judiciare și a fost încarcerat pe nedrept circa 1 an și 8 luni, nevinovăția sa fiind în final consfințită pe calea revizuirii printr-o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Împotriva sentinței au declarat apel ambele părți dar și Ministerul Public.

În apelul său, reclamantul a arătat că în mod greșit i-au fost acordate daune morale mai mici decât cele pe care le-a solicitat, având în vedere suferințele pe care le-a îndurat în toată perioada de detenție din penitenciar și faptul că 13 luni a fost supus controlului judiciar, având interdicție de a părăsi țara.

În apelurile declarate de pârât și de Ministerul Public s-a arătat că nu sunt îndeplinite condițiile de acordare a daunelor pentru cazurile de eroare judiciară și că daunele acordate sunt exagerate în cuantumul lor.

Vom analiza cu prioritate criticile din aceste două apeluri referitoare la incidența sau nu în cauză a dispozițiilor legale privind eroarea judiciară.

Având în vedere că toți apelanții au criticat în sensuri diferite cuantumul daunelor morale vom efectua o unică analiză în acest sens.

Critica apelantului parat și a Ministerului public privind greșita admitere a acțiunii pe fondul său va fi respinsă.

Vom constata că în baza unor acte și măsuri procesuale, reclamantul a fost încarcerat, într-o primă etapă, ca măsura preventivă, iar ulterior ca efect al unei condamnări definitive, circa 1 an și 8 luni.

Vom mai constata că, ulterior condamnării definitive printr-o hotărâre judecătorească și încarcerării, reclamantul a declarat calea de atac a revizuirii, admisă în final prin decizia definitivă nr. 23/29.01.2014 a Curții de Apel Timișoara, hotărâre prin care s-a statuat că reclamantul este nevinovat, dispunându-se achitarea acestuia.

În acest context factic este de necontestat că sunt aplicabile prevederile art. 538 Cod procedura penală care reglementează expres tocmai situații de natura celei de față.

Pentru aceste considerente criticile privind pretinsa neincidentă în cauză a prevederilor art. 538 Cod procedură penală privind eroarea judiciară și dreptul la reparație vor fi respinse.

În legătura cu cuantumul daunelor morale acordate reținem următoarele:

Este notoriu și unanim acceptat jurisprudențial că suferința și nedreptatea în cazul unei erori judiciare nu pot fi evaluate pe baza unor criterii rigide și cuantificabile bănesc. Rămâne la aprecierea judecătorului cauzei să stabilească acest quantum în funcție de datele concrete ale speței, de persoana celui vătămat, de anturajul și preocupările sale anterior condamnării pe nedrept, dar și ulterior, de durata încarcerării, urmărindu-se o echilibrare a imperativului reparației, pe de o parte, cu excesul reparatoriu, pe de altă parte, ce s-ar putea transforma în aceasta ultima ipoteză într-o sursă de venituri necuvenite și nejustificate. Acesta este sensul de altfel și al dispozițiilor cu caracter generic și de recomandare prevăzute de art. 540 Cod procedura penală.

În speța de față vom reține că reclamantul a fost supus unor proceduri judiciare restrictive de drepturi sau privative de libertate circa 4 ani și jumătate, din care circa 1 an și 7 luni în stare de arest preventiv sau ca efect al condamnării definitive.

Vom mai reține că în privința condițiilor de efectuare a pedepsei cu închisoarea în penitenciarele din România, s-a pronunțat, în sensul condamnării și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, fiind oricum notoriu că executarea unei pedepse cu închisoarea nu aduce satisfacție celui în cauză, ci în mod vădit privațiuni de tot felul și consecințe negative. Este la fel de vădit că executarea propriu-zisă a pedepsei în penitenciar „asigură” celui condamnat și un „anturaj” pe măsură indiferent de penitenciarul în care se execută efectiv pedeapsa. Sub acest ultim aspect vom constata că reclamantul, anterior încarcerării putea fi încadrat în categoria unui cetățean obișnuit cu un anturaj profesional ori sentimental la fel de obișnuit, la nivelul preocupărilor sale cotidiene și a gradului de pregătire școlară și profesională dobândita până la acel incident, respectiv de nivel mediu.

Vom reține în acest context că, deși având un profil activ, dovada fiind angajarea sa în munci remunerate nu doar în România, ci și în Irlanda și Germania, reclamantul nu a reușit până la vârsta de 27 de ani să performeze într-un anumit domeniu, fiind angajat în construcții, iar apoi ca șofer cu un salariu lunar de 750 lei, apropiat de cel minim pe economie.

Remarcăm și faptul că la data încarcerării, reclamantul nu era căsătorit și nu avea copii, neputând fi reținute eventuale efecte negative ale condamnării în sensul destrămării relațiilor conjugale ori a relațiilor părintești.

Din tot acest context factic reiese cu evidență că viața de zi cu zi a reclamantului, cu realizări mai mari sau mai mici, profesionale, sentimentale, amicale și familiale a fost grav perturbată de procedurile judiciare la care a fost supus, inclusiv, sau mai ales, încarcerarea și tot cu evidență reiese imperativul reparației ce se impune a-i fi acordate.

Având în vedere însă că prin acest episod judiciar interuptiv al vieții sale cotidiene, reclamantului nu i-au fost stopate proiecte de viață sau profesionale majore, care să-i afecteze grav sau iremediabil viitorul profesional sau personal și că nici consecințele negative suportate nu au fost de natură să producă efecte iremediabile (familial, profesional, medical), apreciem că suma acordată de judecătorul fondului cu titlu de despăgubire morală este

disproporționată, motiv pentru care o vom reduce la cuantumul de 300000 lei, sumă suficientă pentru ca reclamantul să își reia viața cotidiană și să înlăture efectul negativ al condamnării pe nedrept.

Pentru toate aceste considerente, în baza art. 480 alin. 2 Cod procedură civilă vom respinge apelul reclamantului, care solicita o mărire a cuantumului daunelor morale și vom admite apelurile Ministerului Public și pârâtului Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, în sensul diminuării cuantumului daunelor morale.

Vom menține celelalte dispoziții ale sentinței privind respingerea excepției lipsei de interes, daunele materiale și vechimea în muncă.

Vom respinge ca nefondată excepția lipsei calității procesuale a Ministerului Public fiind lipsită de obiect în condițiile în care Ministerul Public nu este parte în litigiul de față, având doar calitatea de participant în înțelesul art. 92 Cod procedură civilă.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Public ca fiind lipsită de obiect.

Respinge ca nefondat apelul declarat de apelantul-reclamant Z. [redacted] V. [redacted] Daniel cu domiciliul ales la SCA Hotca & Asociații sector 4, București, Splaiul Unirii, nr. 152-154, et.1, împotriva sentinței civile nr. 261/02.03.2015 pronunțată de Tribunalul București, secția a V-a Civilă, în contradictoriu cu apelantul-pârât Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice.

Admite apelurile declarate de apelantul Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura Centrală cu sediul în sector 1, București, Calea Griviței, nr. 24 și apelantul-pârât Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice cu sediul ales în sector 2, București, str. Speranței, nr. 40 împotriva sentinței civile nr. 261/02.03.2015 pronunțată de Tribunalul București, secția a V-a Civilă, în contradictoriu cu apelantul-reclamant Z. [redacted] V. [redacted] D. [redacted] și schimbă în parte sentința în sensul că reduce cuantumul despăgubirilor morale la suma de 300.000 lei.

Mentține celelalte dispoziții ale sentinței.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi, 25.04.2016.

PREȘEDINTE

[redacted]
Popa Ion

JUDECĂTOR

[redacted]
Florea Burgazli Diana

GREFIER

[redacted]
Virginia Ștefan

S-a anulat chitanța / foaia de varsământ.....

000000103592 în sumă de..... lei

Red. I.P.

Tehnored. A.A.L/5 ex

03.05.2016

Jud. apel Amelia Raluca Busea

GREFIER ȘEF

ROMÂNIA
CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul și

în dosarul acestei instanțe nr. [redacted]

se legalizează de noi. [redacted]

GREFIER ȘEF [redacted]